

RUURD UBELS nd.nl/economie BEELD JOS VERVEEN

Veel gelukkiger zonder managers

...Managers doen bedrijven meer kwaad dan goed, zegt voormalig organisatiedeskundige Jos Verveen.

...Toch hebben managementgoeroes talloze volgelingen. Verveen: 'Van niet één managementmethode is bewezen dat-ie voldoet.'

► ROTTERDAM

Bullshit Management heet het boek van Jos Verveen dat dit voorjaar verscheen. Hij reist nu door het land om te vertellen over de slechte organisatie van veel bedrijven. En over de vele managementcursussen. 'Allemaal flauwekul', zegt Verveen die begin december tijdens een masterclass in Maarssen met managers in debat gaat.

Elke werknemer krijgt vroeg of laat met managers te maken of met managementtechnieken. Denk aan cursussen waar werknemers moeten jongleren met ballen. Het idee daarachter: zo leren ze loslaten.

'Nee, deelnemers aan zo'n cursus hoeven niet te denken dat ze in de maling zijn genomen', reageert Verveen. 'De mensen achter die managementtheorieën geloven zelf dat het werkt. Maar jongleren om zo het gedrag van werknemers te veranderen, is zonde van de tijd, want die twee hebben niets met elkaar te maken.'

De Brit Frederick Winslow Taylor meende 100 jaar geleden dat het gedrag van werknemers veranderd kan worden door managers tussen directie en uitvoerders te schuiven. Dat klopt niet? 'Het is een illusie te denken dat je mensen kunt veranderen. Genetica, karak-

ter, opvoeding, ervaringen in de jeugd-jaren – dat is bepalend. Zodra mensen op de arbeidsmarkt komen, zijn ze al gevormd en hun gedrag verandert alleen bij hoge uitzondering, bijvoorbeeld na een traumatische ervaring of na een ingrijpende vernieuwing zoals de invoering van de computer. Later bleek overigens dat Taylor zijn onderzoeksgegevens had gemanipuleerd.'

Toch verschijnt het ene na het andere managementboek.

'Klopt. De reden is dat de organisatie-wetenschap helemaal geen wetenschap is. Het is een geloof. Daardoor kan de ene na de andere theorie ontstaan. We zijn gewoon al honderd jaar zoekende! Er bestaat dus géén blauwdruk over hoe een bedrijf georganiseerd moet worden. Ik ben jaren in deze wereld werkzaam geweest en werd gek van al die onderzoeken en weetjes die ik dagelijks op mijn bureau kreeg. Iedereen die zegt dé methode te hebben gevonden, verkoopt onzin.'

het nieuwe werken

U suggereert dat management is gebaseerd op de verkeerde uitgangspunten. Wat is het laatste voorbeeld dat u kent?

'Het 'nieuwe werken', dat nu ook door de overheid wordt gepropageerd. Dat gaat uit van productiviteitsverhoging als werknemers de mogelijkheid krijgen meer thuis te werken. Let eens op hoe dit wordt gebracht: "De wereld verandert razendsnel en werkgevers die niet inspringen op de wensen van de nieuwe generatie werknemers, mis-

'Allemaal flauwekul', zegt Jos Verveen over de vele managementcursussen.

sen de aansluiting." Nou, dat de wereld nu sneller verandert dan in het verleden, is een niet onderbouwde stelling. En uit onderzoek blijkt dat die nieuwe generatie werknemers – net zoals de vorige generaties – het liefst naar kantoor komt.'

Kunnen we zonder managers?

'Ja, hou ermee op! Er is niets mis met leidinggevend, maar de beste bedrijven zijn wel degene waar de directeur meewerkend voorman is. Zo'n man of vrouw kent de inhoud, weet waar het in de organisatie echt om gaat en weet dus ook welke organisatiestructuur

voor zijn of haar bedrijf de beste is. Je ziet dit terug in succesvolle familiebedrijven. Managers die als extra organisatie-laag tussen leidinggevende en personeel worden geschoven, hebben over het algemeen geen verstand van de inhoud en leiden dus af van wat echt belangrijk is.'

U bent organisatiedeskundige, maar na uw boek kunt u niet meer met goed fatsoen in deze sector verder. Wat nu? 'Ik ben raadslid in Rotterdam voor D66 en nu bezig als ondernemer. Bullshit Management is mijn afscheid van de organisatie-industrie.' <